

Máme doma prváčka

Preučovať školskú látku alebo dokonca drilovať dieťa ešte pred nástupom do školy sa neodporúča. Nie je nutné, aby budúci prváčik vedel čítať, písať alebo počítať. Rozvoj reči, motoriky, myslenia a sústredenia ale môže dieťaťu prechod uľahčiť a na školu ho naladiť. Zvoľte hravú a nenásilnú formu.

Rozvoj znalostí a schopností, na ktoré škola nadviaže, dieťaťu prospejú. Komunikatívni žiaci s dobrou výslovnosťou, bohatou slovnou zásobou a rozvinutou schopnosťou vyjadrovania, bývajú učiteľmi ublíbení. Šikovné deti, ktoré vedia dobre zaobchádzať s ceruzkou, sa ľahšie učia písať. Deti, ktoré sú zvyknuté dlhší čas venovať počúvaniu alebo nejakej aktivite, nemávajú problém so sústredením a viac si pamätajú. Deti s dobrým všeobecným prehľadom, zvyknuté riešiť úlohy a spracovávať získané informácie, sa v učebnej látke ľahšie orientujú a ľahšie sa učia.

Cieleným rozvojom reči, motoriky, sústredenia a myslenia preto môžeme svojmu dieťaťu pomôcť. Nemalo by to ale byť formou cielenej výučby alebo drilovania, ale hravou formou, ktorá dieťa zaujme a baví.

Rozprávky

Čítanie rozprávok, rozprávanie príbehov a učenie jednoduchých rýmovačiek a básničiek nie je zbytočné. Dieťa sa tým učí vnímať a sledovať rozprávača, premýšľať nad dejom príbehu a sústrediť sa. Ak chcete, aby si dieťa z rozprávky niečo odnieslo, dbajte na to, aby sa sústredilo a venovalo príbehu pozornosť. Každé dieťa je iné a každé sa dokáže sústrediť rôzne dlhý čas. Spočiatku stačí, keď sa dieťa nepretržite sústreďí niekoľko minút. Monotónny hlas dieťa unavuje, preto meňte tón a výšku hlasu, pridajte grimasy, otázky. Zjednodušte náročné časti textu a vysvetlite ich dieťaťu. Keď vidíte, že pozornosť dieťaťa ochabuje, prerušte čítanie. Pýtajte sa dieťaťa tak, aby sa nad príbehom muselo zamyslieť, ale otázky klaďte primerane úrovni dieťaťa, aby vám vedelo odpovedať a aby ste ho mohli za odpoveď pochváliť.

Čo by mal predškolač vedieť?

Predškolač pred nástupom do školy by mal zvládnuť samostatne zrekapitulovať vypočítú krátku pasáž. Začnite s krátkymi príbehmi a po ich prečítaní požiadajte vaše dieťa, aby vám povedalo, o čom ten príbeh bol. Pomôžte mu pomocnými otázkami. Tieto aktivity precvičujú sústredenie, pamäť a schopnosť slovného vyjadrovania sa.

Predškolač by už nemal robiť chyby v slovoslede, mal by vedieť správne časovať slovesá a skloňovať podstatné mená. Nemal by mať výraznejší problém s výslovnosťou ani s plynulým vyjadrovaním svojich myšlienok. Ak má ťažkosti s výslovnosťou niektorých hlások, zväzťte návštevu logopéda.

Ceruzka ako kamarát

Väčšina detí v predškolskom veku kreslí rada. Dieťa by malo mať

k dispozícii pastelky rôznych farieb, papiere, omaľovánky. Pokiaľ vaše dieťa nekreslí rado, snažte sa ho o to viac povzbudzovať a nájsť iné kresliace aktivity, ktoré by ho zaujali. Ak má dieťa nechuť ku kresleniu, zväčša býva dôvodom, že je menej obratné v kreslení. Vyhýba sa jednoducho činnosti, v ktorej sa mu nedarí.

Väčšina detí má rada omaľovánky. Dnes je k dispozícii mnoho pracovných listov, ktoré spájajú kreslenie alebo vymaľovávanie s inými úlohami alebo hádankami, ktoré deti zaujmú. Pre nácvik budúceho písania je dôležité najmä obkresľovanie geometrických tvarov.

Pri kreslení dbajte na správne držanie ceruzy, správnu pozíciu tela a uvoľnenosť ruky. Mnohé deti držia ceruzu kľúčovite, príliš tlačia na papier. Uvoľneniu ruky prospieva kreslenie na veľký list baliaceho papiera (najmä kreslenie kruhov, vlnoviek, alebo obyčajné čmáranie). Pred nástupom do školy by už dieťa malo kresliť iba jednou rukou, podľa toho, či je ľavák alebo pravák. Ak ruky pri kreslení strieda (nemá vyhranenú dominanciu jednej ruky), je vhodná konzultácia u psychológa.

Okrem kreslenia ponúknite dieťaťu aj iné aktivity – maľovanie vodovými farbami, prstovými farbami, strihanie nožičkami, trhanie, skladanie papiera, lepenie – to všetko sú činnosti, ktoré pomáhajú rozvíjať jemnú motoriku dieťaťa.

Naučte dieťa premýšľať – premýšľajte spolu s ním...

V škole bude dieťa potrebovať logicky myslieť. Prospeje mu, keď s ním budete doma hrať rôzne hry. Stavebnice a puzzle ho naučia skladať rôzne diely do zmysluplného celku a hľadať a všímať si detaily. Naučte ho triediť rôzne veci podľa veľkosti, farby, počtu, tvaru...

Dieťa pred vstupom do školy by malo poznať a vedieť pomenovať základné farby, dokázať nájsť spoločné vlastnosti vecí. Dôležité je vedieť nájsť nadradené pojmy (jablko a banán sú ovocie, posteľ a skriňa sú nábytok a pod.). Malo by vedieť podať informácie o svojich blízkych a o sebe (kde býva, čo robia rodičia, koľko má súrodencov, čo robieva v priebehu dňa a pod.). Malo by sa orientovať v čase, poznať denný režim a orientovať sa v ňom. Nič nepokazíte, ak sa s ním budete rozprávať o striedaní ročných období, keď ho naučíte poznávať stromy, zvieratá, rastliny, postavičky z rozprávok a pod..